

Fremtiden sikres for 6,5x55

Mange jægere har i løbet af de sidste 5-10 år valgt at skille sig af med deres kaliber 6,5x55-jagtriffel, blandt andet fordi onde tunger siger, at udfasningen af bly i riffelammunition til jagt vil være dødsstødet for den populære kaliber. Det er ganske enkelt ikke sandt!

Tekst: Nicholai Vigger Knudsen **Foto:** Jette Martinussen

VÅBEN: Den primære udfordring med den klassiske kaliber 6,5x55, også kendt som 6,5x55 SE, 6,5x55 Swedish, 6,5x55 SKAN m.fl., er, at med de nuværende krav i jagtlovgivningen om kuglevægt og anslagsenergi er der ikke mange patroner, der reelt leverer den lovpligtige energi på 100 meter – det gælder både blyfri og blyholdige projektiler.

Hvor slidt piben i din riffel er, har nemlig stor betydning for, hvor høj en udgangshastighed du kan få på projektilet, og dermed hvor høj en anslagsenergi du kan opnå. Det er særligt udpræget ved tidligere militærvåben og banerifler, der har skudt mange skud.

Første udfordring – jagtkultur

Som jeg ser det, er der i dag to udfordringer med den populære kaliber, som blev udviklet helt tilbage i 1890'erne i et samarbejde mellem Norge og Sverige.

Den første udfordring, og måske en af de primære årsager til, at mange skandinaviske jægere sætter deres 6,5x55 til salg, er, at den jagtform, som våbnet oftest anvendes til, har ændret sig.

I mange år har kaliberen i Skandinavien oftest været anvendt til jagt på stillestående vildt som råvildt, kronvildt, elge osv. I takt med det stigende antal kronvildt og vildsvin i Nordeuropa, og dermed det stigende antal jægere, der får adgang til jagt på disse vildtarter, sker der pludselig en ændring i vores jagtkultur – nu skal vi til at skyde til vildt i bevægelse!

Skulle du være en af de få jægere, der ikke har set Franz-Albrecht Oettingen-Spielberg i en af jagtfilmene "Vildsvinefeber", kan jeg godt afsløre, at jagt på vildsvin i bevægelse er væsentlig sværere end jagt på stillestående vildt. Lad dig ikke snyde af, hvor let Franz-Albrecht får det til at se ud.

Når vildtet står stille, er det relativt nemt at placere et

skud på bladet, og med en korrekt placeret kugle kræver det ikke overvældende energi at slå et stykke vildt ihjel. Kommer det samme stykke vildt til gengæld med 25-30 kilometer i timen, er der langt større sandsynlighed for, at man rammer udenfor den optimale dræbende zone, bladet.

To løsninger på denne problemstilling

Løsning 1: Du kan skifte til en større kaliber. Det er det, mange har gjort, fordi det er den nemme løsning, men er det den mest optimale, eller er det bare den dovne jægers løsning?

I Sverige har vi indtil for få år siden kunnet se, at 6,5x55 er gået fra at være den mest populære kaliber, til at den er blevet overhalet af den større kaliber 9,3x62. Om det er sket pga. den stigende jagt på vildsvin, vil jeg lade forblive usagt, men det er pudsigt nok sket, i samme periode som vildsvinebestanden er eksploderet i Sverige. Denne trend har vi desværre også set i Danmark over de sidste 5-10 år.

Løsning 2: Du kan træne noget mere i at skyde til løbende vildt. Lad være med at skyde til løbende vildt, hvis ikke du har trænet det!

Der kommer heldigvis flere og flere skydebaner op, som tilbyder skydning til løbende vildt på forskellige afstande. Udover udendørs skydebaner findes der som et godt alternativ skydebiografer, hvor du kan skyde med din egen jagtriffel på et lærred, hvor der afspilles film med jagtsituationer, eller skydesimulatorer, hvor du med meget stor effekt kan træne de forskellige foranhold, skydestillinger og meget mere. Tag fat i din jagtforening eller kreds, og se, hvad de kan tilbyde.

Under alle omstændigheder: "Jo mere du træner, jo heldigere bliver du på jagt".

Anden udfordring – blyfri

Da de materialer, blyfri riffelammunition laves af, har en lavere massefylde end bly, vil et blyfrit projektil nødvendigvis være læn- gere end et blyholdigt, hvis det skal have den samme vægt.

Et længere projektil vil som of- test kræve en hurtigere rotation for at kunne stabilisere, altså kræve en hurtigere stigning i rif- felpiben, og lige præcis her stø- der vi på den væsentlige udfor- dring med netop 6,5x55.

Denne kaliber findes ligesom flere andre kalibre med forskel- lige stigninger. Den mest ud- bredte er nok 1:8,66" (1:220 mil- limeter), men flere og flere producent- er begynder at lave lige præcis denne kaliber med en hurtigere 1:8" (1:200 millimeter) stigning. Den Århusbase- rede producent Schultz og Larsen, som har produceret kvalitetsrifler med høj præcision i mange år, laver størstedelen af deres 6,5x55 med en 1:8,25" (1:210 millimeter) stigning.

Hvad er stigning?

Stigning, eller på engelsk "twist rate", er et udtryk for riffelgangenes rotation i en riffelpibe, og det beskriver, hvor hurtigt et projektil roteres i en given pibe. Stigningen måles oftest i engel- ske tommer (1" = 2,54 centimeter) og beskrives f.eks. 1:10, hvis projektilet roteres én gang per 10 tommer, hvilket i det her tilfælde er det samme som én rotation per 25,4 centimeter.

I nyere tid er det blevet mere og mere normalt at benævne stigningen ved brug af det metriske system, så en 1:10-stigning også kan beskrives som en stigning på 254 millimeter (2,54 centimeter x 10), eller en 1:12, som så bliver 304,8 millimeter (2,54 x 12).

Målsætning

Skal du så til at have en ny pibe på din 6,5x55? Nej, det skal du ikke! Udvik- lingen og ikke mindst jægerforbundets arbejde går imod en løsning, hvor den efterhånden gamle bekendtgørelse om anslagsenergi og kuglevægt revideres, så den bliver tidssvarende og mere re- levant. Vi har al mulig grund til at tro på, at det vil lykkes at sænke kravene, så også en kaliber 6,5x55 med blyfri ammunition fortsat er lovlig til jagt.

I jægerforbundets målsætning for bly i riffelammunition står der: "Danmarks Jægerforbund ønsker at udfase bly i jagtammunition".

– *Hvor slidt piben i din riffel er, har nemlig stor betydning for, hvor høj en udgangshastighed du kan få på projektilet, og dermed hvor høj en anslagsenergi du kan opnå*

Derfor vil Danmarks Jægerforbund i samarbejde med relevante myndig- heder arbejde for, at bly i riffelammu- nition til jagt udfases over en pas- sende årrække. Danmarks Jægerfor- bund ønsker, at det fortsat skal være muligt at benytte bly i træningsam- munition på skydebaner, da det her er en kontrolleret forureningskilde, der kan ryddes op i forhold til gældende lovgivning.

Det er vigtigt, at alternativerne til bly i jagtammunition lever op til føl- gende kriterier:

- Sikkerhed for et effektivt drab af vildtet.
- Sikkerhed for, at vi erstatter bly med mere miljørigtigt materiale.

Der er stadig en række udfordring- er, som skal løses, inden bly i riffelam- munition til jagt kan udfases. Udfor- dringerne er dog overvejende juridi- ske og drejer sig primært om kalibre på 6,5 mm og mindre.

Bekendtgørelsen i jagtloven vedrø- rende "Våben og ammunition som må anvendes til jagt m.v." tager ikke højde for blyfri ammunition. Derfor vil en revision af bekendtgørelsens krav til anslagsenergi sikre en hurtig imple- mentering af blyfri riffelammunition.

Lovgivning

I en rapport fra DCE – Nationalt Cen- ter for Miljø og Energi – fra den 2. juni 2020 foreslås det, at kravene til blyfri ammunition ændres til min. 7,8 gram (120 grain) og min. E100 2.000 joule.

I Norge har man den 2. februar 2021 ændret kravene til:

- A.** Mindste tilladte kaliber er 6,5 (.264"/6,71 millimeter).
- B.** Mindste tilladte kuglevægt er 9 gram (138,9 grain) for kugler med

kappe og blykerne og 7,8 gram (120 grain) for blyfri kugler.

C. Mindste tilladte anslagsenergi på 100 meter (E100) er 2.200 joule.

Med udgangspunkt i jægerfor- bundets politiske målsætning og tilgængelige videnskabelige un- dersøgelser vil vi gå ind i samar- bejdet med Miljøstyrelsen m.fl. om at få udarbejdet en ny be- kendtgørelse, som sikrer, at vi fortsat kan anvende 6,5x55 til jagt på kronvildt, dåvildt, sika- vildt, muflon, vildsvin og spættet sæl. Så står du og skal købe en ny jagtriffel, kan du altså med ro i sindet købe en 6,5x55, og så endda ofte til en fornuftig pris.

Test på vej

I næste nummer af Jæger tester vi en række blyfri og blyholdige patroner i både nye og gamle 6,5x55-jagtrifler og stiller blandt andet spørgsmålene: Lever vores 6,5x55 reelt op til kravene i dag, og findes der allerede nu blyfri alternativer, der lever op til de nuvæ- rende krav?

De blyfri produkter, vi tester, er: JCP Wolf fra JCP-ammunition ApS., DRT Terminal Shock fra Guntex og FOX Hydro Shock Super fra Riffel- patroner Lolland-Falster. nvk@jaegerne.dk

Anslagsenergi

Anslagsenergi for jagtriffelammuni- tion udregnes nemt med denne for- mel: 0,5 gange (kuglevægt /1.000) gange hastighed i meter gange hastig- hed i meter.

Eksempel: 0,5 x (9-grams kugle/1000) x 781 m/sek. x 781 m/sek. = 2.747 joule. Husk, at det er hastigheden ved 100 meter (V100).

Lovkravet i dag

Til kronvildt, dåvildt, sikavildt, muf- lon, vildsvin og spættet sæl skal der anvendes enten kuglevægt på mindst 9 gram (139 grain) og anslagsenergi E100 mindst 2.700 joule eller kugle- vægt mindst 10 gram (154 grain) og anslagsenergi E100 mindst 2.000 joule.